

עלון המשק גבעת חיים הקיבוץ המאוחד

יום ו' י"ב באדר תשכ"ו 4.3.1966 עלון מס. 748

מבעיות הלמידה בכיתוח ההמשך

בשנה שעברה התעוררה בקרב מחנכי ביה"ס שלנו ובגבעת-חיים האיחוד המחשבה, כי יש לבדוק אפשרויות של שיחוף פעולה בין שני בתי הספר בכיתות ההמשך ועל נושא זה קיימנו מספר דיונים.

מה הביא חברים בשני הישובים השכנים להכרה בעת ובעונה אחת, שיש מקום לשינוי מבנה הלמידה בכיתות הנעורים?

התשובה על שאלה זו חיהה אולי מובנת מאליה לאחר שאסקור תחילה את תולדות בית-ספרנו ובמיוחד הקשיים והלבטים, שליוו את כיתות הנעורים לאורך כל הדרך.

מאז הכיתה הראשונה במשקנו חלפו כ-28 שנים ומאז כיתת ההמ"ך הראשונה 16 שנים. מספר פעמים שינה בית ספרנו את מקומו ועם זאת גם מזלו. אין כמעט מקום במחנה הישן, בו לא שכן. בכל אחד מארבעת הכתים הדוקומתיים, בקומה העליונה ובקומה התחתונה, בתוספת צריף ששימש חדר למידה ואחרו צריף בחצר. אך כל אלה - כאין וכאפס ידענו בית כולל מהו, קום הלול דהיום שליך הפר-נה וחדר האכילה בתווך בס-החינוך וצוות המחנכים גם וכיוצא.

על התווקד

הם לעומת התקופה בה טרם כשחדרי הלמידה עמדו במסגרת המגורים במרכז המח-ביבת המכנסה. שיטות יחד סבלו מחוסר קביעות

לא, אין כאן מקום לנוסטלגיה ואין להתגעגע על אותה תקופה "רומנטית". על אף התנאים וקשיים בדיוור, שטרם התגברנו עליהם כמלואו, אין כל ספק, שבית ספרנו עלה ועולה ברמת החינוכית-לימודית. ומי שקרוב לחינוך מחוץ לקיבוץ מקנא בנו על כי בית-ספרנו מאפשר להגשים את מירב העקרונות החינוכיים - התמסרות לכל פרט; קשר בין מחנך לחניך מעבר לשעות ההוראה; קשר אמיץ בין מחנכים והורים והרגשת הבטחון אצל ההורים, שילדיהם מתחנכים על פי השקפת עולם הרצויה להם.

בכיתות היסוד אף הגענו למסורת וליציבות וקיים בהם קו מנחה אחיד בהוראה, המבוססת בחלקה הגדול על עבודה עצמית של הילד ולמידה תוך חוויה. ישנה הרגשת סיפוק אצל המחנכים והילדים גם יחד. כך, בכל אופן, מסכמים זאת גומרי בית הספר שלנו.

לא כך הוא המצב בכיתות ההמשך. החיפוש אחר פתרונות טובים יותר בחינוך ובלמידה בגיל הנעורים, אין בו שאיפה להתקדמות ולעליה בלבד, אלא בעיקר החלבטות קשה בבעיות, שטרם נמצאה להן התשובה הנכונה.

מכל מקום עלינו להודות בעובדה, שנהגיע הבנים לכיתות ההמשך, רב יותר מספר הבנים והבנות, שלא באו על סיפוקם מבחינת רבות - ביכולת, בכשרון ובהתענינות. ובנים, אשר שנות נעוריהם חולפות ללא ניצול כל אלה וללא סיפוק נמצאים מפסדים לא רק בהשכלה והלא, אחד היסודות העיקריים הוא להעניק אפשרויות אופטימליות להתפתחות האישית של כל אחד, תוך שמירה, כמובן, על עקרונות מסויימים והקנייתם לכל. ואמנם נעשו נסיונות - חוגים בין כיתתיים, אך הבנים עצמם מתחו בקורת עליהם. שיטה זו היא הרבה יותר מצידוף בנים מכיתות שונות. יש צורך בכוחות הוראה ותכנית לימודים מותאמת. ומדוע לא נחפש דרך אחרת לחיזוק כיתות ההמשך ובשיפור רמתם בכוחות הוראה, כציוד ומעל לכל ביצירת קבוצות לימודיות גדולות, שמובטחת בהן עבודה יותר מענינת ופוריה?

בגבעת-חיים האיחוד עלו ויצרו רעיונות דומים ולאחר שלבי הכנה מרובים, בהם בדקנו את המצב בשני הישובים - אנו מבדרים עתה ביחד אפשרות של שיחוף פעולה במספר מקצועות, בחלקם הגדול מן התחום הריאליסטי. זה מעטיד בפנינו שאלות אידגון רבות ובראש וראשונה - אורת חיהם של הבנים בכל משק, השתלבותם בעבודה, יציאה למשקים צעירים, סמינריונים, טיולים ועוד. וכמובן, באידגון כיתות לימוד ומעבדות יש להשקיע מחשבה מיוחדת.

בנינו מתחנכים בסביבה קיבוצית וכוחה המחנך רב; חטיבת בני הקיבוץ אף היא כלי נפלא לעיצוב דמות האדם שלנו. אנו מכירים כערכם של אלה, שהם ראשונים במעלה ואין אני מצט-רפת למגזימים בחשיבותה של ההשכלה והעדפתה על ערכי החיים האחרים. אך אל נאמר: מה יש? הבנים שלנו מצטיינים בצבא וכו' וכו'.

אני מאמינה שיש ביכולתנו ליצור בית ספר טוב ומבוסס יותר ויחד עם זאת לשמור על ערכים ועקרונות היקרים לנו.

הדיננים טרם נסתיימו. בהגיע עת מימושם של רעיונות אלה נשוב ונספר על כך ביחוד פירות.

יהיה פורים

ל י ע ל
ולכל בית א ר י א ל י
מ ז ל ט ו ב

יהיה השנה פורים או לא יהיה? כך שאלו החברות יזה את זה בחרדה. כי הרי פורים אוט-אוט-אוט מגיע ואין זכר לתכונה כלשהי. ואמנם, פניו הקודרים של ושל העידו כמאה עדים, כי אכן יש משבר. אין צוות, נמאס להם... וכבר רצינו להשלים עם הרעיון המצער, שהשנה לא נחפרם... עד שבבוקר בהיר אחד נכנסנו לחדר האוכל ואורו עינינו - מסכות לאורך הקירות, תזכורת על לוח המודעות, גליונות מודפסים בחוף האי הדואר. הכל כשהיה אם גם באיחור ניכר. המשבר חלף ונשמנו לרווחה. הצוות הוקם והוא מורכב מ -

בנימין מנור ודרורה - החלק החכמי;
מאיר קפלן - הכנת האולם;
חנן דניאל - קישוט האולם;
גורי - הנגינה;
חיה אגמי - הכיבוד;
ועל כל אלה ינצח, ינחה ויודריך הרב-מג בכבודו ובעצמו - יהושע רוזנקה.
ובכן ביום שישי ב-11 לחודש מרץ יתקיים באולם "הפועל" - "פסטיבל סרטים" גדול.

ה כ ו נ ו

על ההכנות הרציניות העיד השיחה הבאה, שהוקלטה והוגשה ע"י סוכנות סרטי פרסומת "פ ו ר" בע"מ.

ש"ע, שמח לב לכך שהורים מחקר? מה? כבר מחקר...? הרי רק לפני... לפני שנה ידיתי, לפני שנה בדיוק. אני אומר לך, הזמן חולף! נו, אז מה עושים?

בקשר לזמן?

לא, מה עושים לפורים?

מה עושים לפורים? כרגיל, שום דבר.

לא! הפעם אני מרגיש שאני חייב לעשות משהו.

מה קרה לך?

אינני יודע. נמאס לי לשבת כל שנה בצד לא מחופש, לא שייך לקבוצה. זה לא נעים. כולם מסתכלים עליך כאילו... כאילו היית...

אני מבין. כלומר, עכשיו לאחר כל כך הרבה שנים אתה חושב להתחיל את הקריירה הפורימית.

לעולם לא מאוחר מדי לעשות משהו בנושא זה. למעשה נותנים לך כל שנה הזדמנות, אך תמיד אתה מחמיץ אותה.

אני מצפצף על ההזדמנויות. טוב לי גם כך.

שמע, שמעתי שהשנה מכינים משהו מיוחד במינו לבלתי מחופשים.

אינני נבהל. מה כבר יעשו לי?

אינני יודע, אבל אני בטוח שיסדרו אותך כהוגן. נוסף לכך לא זו הבעיה. הבעיה שלי כרגע מה עושים לפורים.

שמעתי, שהנושא השנה הוא "פסטיבל סרטים".

באמת? נושא לא רע. בהחלט לא רע.

אתה יודע, לפני חודש ראיתי סרט, אני אומר לך...

מצויין. ספר לי, אולי נעשה משהו ביחד.

מה? הרי אין לנו כלל נסיון... נוסף לזה אני...

אני לא כל כך...

בוא, בוא, ספר לי את הסרט.

טוב, ובכן: הסרט מתחיל בשני אנשים צועדים לעבר...

מ כ ל י א ל כ ל י א ל כ ל י

אח הרשימה הבאה העתקנו מיומן ביה-קשח, אשר העתיקה מתוך "השבוע בקיבוץ הארצי" וכשמה כן היא:

פנטסטי אבל אמיתי

שני הנשיאים לינקולן וקנדי היו עסוקים בתקנות של זכויות אזרח.

לינקולן נבחר בשנת 1860 - קנדי ב-1960.

שניהם נרצחו ביום שישי ובנוכחות נשיהם נורו שניהם מאחור בראש.

הבאים אחריהם לכס הנשיאות - שניהם נקראו: ג'ונסון. שניהם היו דימוקרטים מהדרום ושניהם חברי הסינט.

אנדריו ג'ונסון נולד ב-1808.

לינדון ג'ונסון ב-1908.

ג'ון וילקסבוח - רוצחו של לינקולן נולד ב-1839, לי הרבי אוסוולד ב-1939.

גם כות וגם אוסוולד היו אנשים מהדרום, שדגלו ברעיונות בלתי פופולריים. גם כות וגם אוסוולד נרצחו בטרם הובאו למשפט.

נשיהם של שני הנשיאים איבדו ילדים מחמת מוות, בעת כהונתן בבית הלבן.

מזכירו של לינקולן, אשר שמו היה קנדי, יעץ לו שלא ללכת לחיאטרון.

מזכירו של קנדי, אשר שמו היה לינקולן יעץ לו שלא ללכת לדאלאס.

ג'ון וילקסבוח ירה בלינקולן בחיאטרון ונמלט אל מחסן סחורות.

אוסוולד ירה בקנדי ממחסן סחורות ונמלט לחיאטרון (קולנוע).

השמות לינקולן וקנדי באנגליה מכילים כל אחד 7 אותיות.

השמות אנדריו ג'ונסון ולינדון ג'ונסון מכילים באנגליה כל אחד 13 אותיות.

השמות ג'ון וילקסבוח ולי הארבי אוסוולד מכילים כל אחד 15 אותיות.

למשפחה ז ג ר

ברכה נאמנה

בהולדת הנכד ה

בחפצי-בה

18 א.נ.נ.ת

קצנה התרבות

ביקור בהצגת "הרוחות" לאיבסן

אחרי הצגת הבכורה של "הרוחות" בבימויו של פיטר פריי קיים הצוות של "בימוח ובדים" זיכוח עליה וכן היו בקדורה ב"משא".

היו ששללו את ערכו של המחזה לבני דורנו, היות והבעיות, שהובלטו בו החישנו. איבסן לחם בשקרים מוסכמים, בצביעות, בקרחתנות, בהתחסדות של הבורגנות במאה ה-19. טען חיים גליקשטיין ב"משא", ששחי מלחמות עולם והמהפיכות הספיקו לשנות את מושגיהם של בני המעמד הבורגני וחלה בהם חמורה על חיי המין. הדבר האחרון הוא נכון במידה מסויימת וכמובן, שמחלת הסיפיליס ותוצאותיה הקטלניות הן נחלת העבר. אך אין זה, לדעתי, עיקרו של המחזה. בעיית הדיכוי המיני, אשר קרבנה העיקרי היד בעצם, כפי שזה מתגלה לנו בהמשך ההצגה, הקפיטן אלרוינג המנוח ובנו, נדונה על ידי איבסן בחוץ מכלול בעיות אחרות. הכומר ולמען הדיוק הפסטור מנדרס הוא, לדעתי, הדמות הראשית במחזה, באשר הוא מגלם את כל התכונות השליליות של החברה הבורגנית, אשר בה לחם איבסן. הקרחתנות, המחחסות, הצביעות - אלה, לצערנו, לא נעלמו גם כיום. הכומר מנדרס הוא צבוע, אך צביעותו אינה מתבטאת בשטח חיי המין דוקא. הוא מאמין בקדושת המשפחה בכל תנאי ולאמונתו נשאר נאמן גם במחיר אושרו הפרטי, כאשר הגברת אלרוינג אותה אהב ברחא אליו לפני שנים והוא הכריח אותה לחזור אל בעלה.

צביעותו מתבטאת בעיקר בשמירה על מעמדו החברתי בחור כומר. הוא אינו רוצה לבטח את בית היתומים, שהוא עומד להקים יחד עם הגברת אלרוינג לזכר בעלה המנוח בכספו, שהחיר ובחרומו צדקה אחרת שמא יחשבו שהוא אינו דתי במידה מספקת, ואינו מאמין שאלהים ישמור מוסד זה מפני אסונות. אך האסון אמנם קורה וכשפורצת שריפת בבנין, שנגרמה על ידי אי זהירות (של הכומר, כנראה) עוד לפני חנוכתו, שלמאורע זה הם התכוננו הוא מסכים להשחק הענין על ידי מהן כסף לנגר, שהיה העד היחידי למקרה, למרות זאת שעל מעשה דומה, שעשה אחרו נגר בעבר, הטיף לו קשות.

את הנגר, שהוא הערובת של שחיתות ווולגריות אך עם זיק של הגינות חמימה, גילם באופן מצויין השחקן רחמימוב. גם האירוניה שלו פה ושם היחה במקומה.

לעומת זאת היה משחקו של פינקל בחפקיד הכומר, נעדר כל שאר רוח, לדעתי. הוא אמנם הדגיש את הצביעות באופיו אולם בצורה פשטנית מדי. בטקסט הכומר מורכב יותר על כל פנים, אין הוא צביעות המהלכה על שחיים וחו לא.

משחקו של בחיה לנצט היה מאופק יותר מדי. הגברת אלרוינג מופיעה במחזה כשופטת את בעלה המנוח בגלל שחיתותו המינית. היא שפטה והענישה אותו בחייו כאשר נחגלה, כי ליחסיו עם המשרתת בבית היו תוצאות. היא הענישה אותו בזה, שלקחה ממנו את השלטון במשפחה, כולל עניני כספים וחינוך הבן. היא שופטת ובזה לו גם אחרי מותו ואת הבית, שהיא מקימה לזכרו, אף זאת היא עושה כדי להפטר מכספו. אולם, בהמשך המחזה חל תהליך של חישוף עצמי בנפשה והיא הופכת משופטת לנאשמת בעיני עצמה. כל ההדס הזה נגרם בעצם בגללה, כי לא ידעה לחת אושר לבעלה ושמתח החיים שלו לא מצאה לה פורקן. זה אמנם נאמר על ידי בחיה לנצט, אך לא הודגש, לדעתי, מספיק במשחקו.

בנקודה זו של חישוף עצמי ובטכניקה של שימוש בעבר ושילובו בעלילה הדרמה, כמו בהשוואת הדרמה ל"אדיפוס המלך" כפי שהוגדר בהקדמה של פיטר פריי בחכניה - קשה להרחיב את הדיבור במסגרת של רשימה בעלון.

מבקרים רבים משייכים את איבסן למחזאים של המאה ה-19, אשר ביצירותיהם היה כבר מורגש "המשבר" בדרמה מבחינת הצורה והתוכן. אך לדעתם ידע איבסן להתגבר על המשבר הודות לכשרונו הגדול בתור מחזאי. את זאת חשים גם הצופים באולם ההיאטרון כיום, אשר למרות פגמים במשחק, נהנים. אין זו הנאה זולה. היא מבוססת על המתח בעלילה אשר חופף באמצעים אמנותיים.

ובסיום נעים להדגיש, שההצגה התקיימה באולם חדש, שנבנה בחיבת-ציון. האולם יפה למדי אם גם לא מספיק גדול. בכל אופן אם יינתן לנו לחזות בהצגות באולם זה, תהיה בכך הקלה גדולה לחברים שלנו, אשר הנסיעות לחל-אביב בלילה מקשות עליהם וגורעות מן ההנאה האמנותית לא מעט. נקווה שגם בעתיד יבקר באולם זה להקת תיאטרוןנויה.

יש ללמוד בעיה זו

ב-31 בינואר התכנסו בבית ליסין בחל-אביב העוסקים בביטוח בהתישבות העובדה, כולל מושבים.

הכנס אורגן ע"י המחלקה החקלאית של חברת הביטוח "הסנה", הקופה לביטוח חקלאי הדדי ומחלקות הביטוח של הזרמים הקיבוציים.

ההרצאות נסבו בעיקר על הבעיה הכאן בה בארץ ובעולם - תאונות כלי הרכב למיניהם, כולל טרקטורים. על ידי העו-רכה דין של "הסנה" הוסבר הצד המשפטי של פגיעה בכלי רכב או על ידי כלי הרכב. ההרצאה כללה הרבה דוגמאות עם ציון "תעשה" ו"אל תעשה".

הרצאתו של החבר מטעם קופת הביטוח היחה יותר קריאה ובקשה חוזרת להפסיק עם ההפקרות של נתינת הגה של טרקטור בידי נוער וצעירים ללא רשיון נהיגה ולעתים אף בלי מספר רישוי של כלי הרכב. והגרוע והמסוכן ביותר - הסעת חברים לעבודת השדה על ידי אוטו הצעירים. ככל מקרה של תאונה אין להחזיר את הנזק בגוף וגם לא ברכוש כי כל הענין איננו חוקי. גם פה הודגמו הרבה משפ-טים בין משקים לבין בית המשפט.

המתכנסים שאלו עשרות שאלות והחשו-בות עליהן ניתנו ע"י נציג ההתישבות, בקשה אחת הובלטה במיוחד ונשנתה וחזרה, והיא - לקיים בזמן הקרוב סמינר בן כמה ימים על עניני ביטוח, כי רוב החברים העוסקים בזה, הם בורים - כמוני, בשטח זה, שהוא רחב ומסובך ונחוץ קצת מן הקצת ללמוד אותו.

מאיר וניג

לועדת הקשר - שלום!

סיימנו תקופה של חמישה חודשי חגי-כות בשיגרה צבאית - חודשיים סירונוות, שלשה חודשים - קורס מכיות.

ודרכה של כל החקופה עם סיומה - מבט לאחור וחשבון הנפש בצידו. בין שאר הסיכומים, המחשבות וההרגשות - באה תודה אחת גדולה - אל ועדת הקשר.

היה נעים במשך כל אותה תקופה לחוש עם בואנו הביתה - ביד עוזרת, עדינה ומחורכת; בדאגה ובמסירות למפגשי החיי-לים סביב שפע של דברי מתיקה כשהאזירה ספוגה שמחה של יחד.

היה מפתיע וחכיב - בואה של חבילה, המבטיחה זלילה מתוקה ביום של אימונים מייזעים ובלילה של אוהל חשוך - הרעב לארוז של הבית.

הרבה תודה על הרצון הטוב! על ההרגשה הטובה שידעתם להעניק.

בין שאר החודות - נשלחת תודה רבה לעמוס גורן, שהבין את חשיבותו של הרכב השבתי ואיפשר איחוד המשפחות והעלאת המורל של החיילות (כיום כבר מ"כירות).

רביעיית הגבעה
ארבעה המ"כיות הטריות

דימוקרטיה ופעילות בחיי הקיבוץ

ברצוני לקבוע מראש: אין עוד צורת חיים אחת, בה הביטוי הדימוקרטי - "שלטון העם, על ידי העם ולמען העם" - מגיע לשיאים כאלה כמו במשק הקי-בוצי. במקרים, בהם ביטוי זה נראה כאילו נפגם או נחלל בקשיי ביצוע, הרי אפשר חמיד להוכיח שאין בזה "דיכוי חירות", אלא דוקא חוסר רצון ונכונות מצד אזרחי הקיבוץ להשתמש בזכויות הני-תונות להם ביד רחבה. וההשתתפות הלוקיה באסיפות, בשיבות מועצת המשק ובוועדות הנבחרות - תוכיח אם כי קיימת, לדעתי, גם האפשרות של נקיטת אמצעים (סנקציות) נגד חברים, המשתמטים מלמלא חו-בתם האזרחית לשוב בו הם חיים - הרי מוטב להק-דים תרופה למכה ולחפש דרכים חיוביות כדי לשתף מספר חברים גדול ככל האפשר בכל מוסדות השלטון המקומי".

שמעתי באסיפה הערכה, כי בשנת חשכ"ה כ-80% מן הפעילות בוועדות התנהלו כסידורן ואף ידוע לי שהצורך ב"מילויים" היה מועט.

היות ובבחירת הועדות המוזכרות ניסיתי כמה שיטות חדשות (בחר מרכז ועדת המינויים באותה השנה) ראיתי בעובדות הנ"ל הצלחה מסויימת, אשר מצדיקה, לדעתי, המשכן ופיתוחן של אותן דרכי פעולה.

והריני מזכירם ומציעם מחדש לתשומת לב ועדת המינויים הנוכחית: א. יש לקיים את הבחירות במועדן, מיד אחרי החגים ולכל המאוחר עד סוף חודש אוקטובר. אין להכות עד שהפעילות הציבו-רית, הסובלת ממילא בחודשי הקיץ, חודך כליל. הנימוק של איחור בבחירות השנה בשל הבחירות לכנסת - אינו חופס. קושי זה צפוי היה מראש ואפשר היה להתכונן לקראתו.

ב. בימינו קיים אמצעי פשוט ויעיל של מגע אישי עם כל חבר וחבר והוא - הא הדואר. צריך להשתמש בו ובאמצעותו לבקש מכל אחד הוות דעה, הערות והאצות הן בנוגע להרכב הועדות בכלל והן בנוגע לנטייתו ונכונותו הוא לפעול במוס-דות ציבור שונים - בפרט.

ג. כאמצעי נוסף להבטחת פעולה קיינה בחיים הציבוריים יש להפיץ שאלון תמציתי בין מרכזי הועדות, בהם הם נדרשים לברר ולהשיב מי מן החברים הנבחרים לא היה פעיל בוועדה ומאידך - מי מוכן (ורשאי לפי התקנון) להמשיך שנה נוספת. וזה בצירוף הערות והצעות מצידם הם.

נדמה לי, שאם ועדת המינויים תחמיד בדרכי פעולה אלה ותיווצר מסורת בשטח זה - תעלה דמחה של הפעילות הציבורית. דבר זה עשוי להשפיע לטובה על השירותים "המוניציפליים" וימשוך חברים נוספים למעגל הפעילות ויוסיף שלמות לחיינו.

אפרא שלוו

לארבעה המ"כיות הטריות -

נירת הגרי
ברכה קליין
רחל מנדל
אלישבע בן-צבי

ש א ו ב ר כ ה !
מבית גבעה-חיים - ביחכן

בסמינר לחברות

זה מספר שנים, שמועצה הפועלות מקיימת סמינריונים קצרים בני 5 ימים לחברות התנועה הקיבוצית. הפעם החקיים הסמינר בבית-דגון והשתתפה בו מלבדי גם חנה זלוצקי.

בית-דגון משמש מוסד לניסוי והדגמה למשקי עזר ומקום להדרכה והבראה כאחת לפועל החקלאי. נמצאים בו נוסף לזה 2 בתים עם חדרים לשניים, חדר - אוכל, חדר קריאה ושני אולמות להרב - אוח. הכל מסודר בטוב טעם ובחנאים אופטימליים.

לסמינר זה התכנסו 42 חברות מכל הזרמים של התנועה הקיבוצית בגילים מ-24 עד 65 (אמנם הדור הצעיר היה במיעוט ויש להצטער על כך).

התכנית הייתה מגוונת ומעניינת כאחת: החל מסיור והסבר במקום; בעיות ההס-חדרות; פעולת מועצת הפועלות; רמת החיים של משפחה עובדים; חוקי האישה במדינה(הרצאה מעניינת ועניינית של רוח הקטיין); בעיות האישה בקיבוץ; המשפחה בקיבוץ; בריית התנועה הקי-בוצית; נושא כללי על קאדס בספרות המודרנית - הרצאה מאלפת ורבת ענין של רבקה גורפיין. ובסיום היו לנו שני ביקורים מאורגנים - אחד בחנה המדאולוגית והשני ביקב ראשון-לציון ובמכון וייצמן. כן היה לנו סיור באשדוד. באחת מן השעות הפנויות הייתה אפילו הדגמה מלבבת של סיור פרחים.

יש לציין, שהפגישה עם 42 חברות מקיבוצים שונים - מעמיד עד נגבה - חילופי המחשבות ובעיקר ההרצאות על הקיבוץ, הדאגה לחיזוק והמשך דרכנו הקיבוצית - עוררו וחיזקו את מחשבתנו. חזרנו עשירות ורעננות במחשבות ועצחנו כבקשחנו, שגם להבא יאפשרו לחברות לצאת ולהשתתף בסמינרים אלה במספר רב יותר עד כמה שאפשר וכן להשפיע על החברות הצעירות יותר לקחת חלק בהם.

לילי בוב

באסיפה האחרונה

הוחלט כי אסנת שרון יוצאת השנה ללימודי כימיה במשך ארבע שנים מטעם "גח" ובמסגרת השתלמויותיה.

אנו מאחלים לאסנת הצלחה והתקדמות במבחנים הקשים לקראתם היא הולכת.

הסבא קפלן ובני משפחתו המסועפת מתכוונים ללחוג בימים אלה במשק יגור את יום הולדתו ה-90. הסבא זכור לנו היטב מזמן שהותו אצלנו. הוא עורר פליאה בלב כל רואהו בדיבור הצלול ומלא ההומור, בהילוכו המאושש ובחביבותו הבלתי רגילה לקטן ולגדול. בשם כל החברים והילדים אנו שולחים לו את ברכתנו החמה - עד מאה ועשרים!

בהזדמנות יוכל חשוב זה פנינו אל לאה וביקשנו שתספר לנו על חיי אביה המופלא ואמנם נענינו:

א ב י

אבי נולד בעיירה קטנה ברוסיה הלבנה. כבר בגיל צעיר הצטיין בלימודיו ב"חדר" והוריו הועידו אותו להיות רב ושלחוהו ללמוד ב"ישיבה". הוא למד שנים בישיבת סלובודקה המפורסמת (ליד קובנה) ועבר את כל מדורי הגיהנום של חיים ללא בית, אכילת "ימים" ולעתים קרובות סבל חרפה רעב. ולבסוף הוסמך לרבנות.

בשנת 1897 גוייס לצבא הצאר ושרת 4 שנים רצופות מבלי לבקר אפילו פעם אחת בבית. מהר מאד גילו בצבא את כשרונו המוסיקאלי, הכניסו אותו לחזמורת וכע-בור זמן קצר הוא ניגן קלרינט ראשון עז לסיוט שי-רוחו.

עם גמר השירות בצבא נשא את אמה ז"ל ומהיותו קצח יותר חופשי בדעותיו וגם ציוני לא רצה להיות רב, רכש לו חנות והיה לסוחר.

בשנת 1905 נקרא להתגייס למלחמת רוסיה-יפן ולזה, כמובן, לא היה לו רצון והוא ברח לאמריקה ואמי נשארה בבית עם תינוקה. כעבור מספר שנים, כשאמי לא רצתה להשאיר את אמה באירופה ולנסוע לאמריקה חזר אבא הביחה והמשין בעסקו על עלייה-חו ארצה. היה סוחר ישר ואהוד על כל קרוביו, שמאד הצטערו, שהחליט לעלות לארץ-ישראל. אחר כך קנאו בו, כמובן, על עשותו את הדבר הנכון בזמן הנכון...

בית אבא היה הומה תמיד מאדס. הוא היה פעיל במוסדות העיירה וכן בהסתדרות הציונית וקרנוחיה. ביתנו היה לאכסניה לכל מרצה ומבקר שהיה פוקד את העיירה. פעמים רבות היו נקבעות אסיפות וישי-בות בביתנו, מבלי שאבא נשאל על כך מראש, כי ידעו שהבית פתוח ומוכן לקבל מבקרים. כשגדלו הבנות, שאף הן היו פעילות ב"החלוץ" גדל, כמובן, מספר באי ביתנו.

ב-1935, כשמשטרו של היטלר התחיל להיות מורגש גם אצלנו, חיטלו הורי את עיסקיהם ועלו ארצה אל אחותי, שכבר הייתה 10 שנים בארץ. במשך השנתיים הבאות עלו ארבעת הילדים הנוחרים בכל מיני דרכים.

ההורים היו שנה ברמה-הכובש ואבא עבד יום שלם כמו כל חברי המשק. לאמא היה קשה להסתגל לקיבוץ והורי החישבו במושבה כרכור, בה עבד אבא כמנהל חשבונות במאפיה וכשנים האחרונות היה מכין ילדים לחגיגת הבר-מצוה. 25 שנים היו הורי בכרכור, וכשנפטרה אמא עבר אבא לגבעת-חיים. כל חושבי כרכור הצטערו על עזיבתו. הוא היה שם פעיל בכל מיני מוסדות ואהוב מאד על הבריות. ירכו לו מסיבה מפוארת והכל הדגישו שיחסר בנוף המושבה.

גבעת-חיים חי אבא 3 שנים וגם כאן התחבב על כל אלה שהכירוהו מקרוב. עתה ממשין אבא באותה הדרך במשק יגור.

עתה מלאו לאבא 90 שנה. הוא ער לכל המתרחש בארץ ובעולם. מבקר בחיאטרון ובקולנוע וצעיר ברוחו יותר מהרבה חברים שהם רק במחצית גילו.

כולנו מאחלים עוד שנים ארוכות של חיים.

ל א ה

בחדר האוכל ב"מהדרין"

שעת ארוחת הצהריים בשדה הגיעה ויחד עם כולם נהרנו לעבר חדר האוכל - מבנה בן-שונדה, שהוקם לאחרונה לצורך זה. חיש מהר התמלא החדר והשולחנות כשרבים אחרים ממחינים בחוץ לחורם.

שדותיים

"יום זה לא רגיל בעונה זו בשדה" - מעידים הק-בועים - "בדרך כלל רגועה ונעימה יותר שעת הארוחה בשאר ימות השבוע".

ועתה הגיע תורו של סיפורנו העיקרי, והוא - סיודי האכילה של עובדי השדה, שהיו עד כה בשפל המדרגה. השיפור בהם חל בשבוע שבועיים האחרונים, כשרבקה רומיש נטלה על עצמה את האחריות לשטח זה.

כבר בשעה 10 מתחילה רבקה במטבח הגדול לסדר ולארוז את המנות והתוספות בהתאם לרשימת העובדים בכל ענף במהדרין ודואגת, כמובן, שלא יחסר דבר. ב-11.30 היא יוצאת עם הארוחה לשדה, עורכת את השולחנות, מגישה מציעה מיני תוספות (כפי שנוהגים בחדר האוכל הגדול) ודואגת לכל אחד באדיבות.

אולם מסתבר, שלא הכל כשורה וקשה מאד להשיג את הדברים ההכרחיים למקום בו סועדים בני אדם. ומעיקה העובדה, שאין אל מי לפנות אין כתובת, מאחר שהנהלת המטבח מסרבת לראות עצמה אחראית ליארג גם למקום אכילה זה, דבר המעורר השתוממות אצל כל השומע זאת.

ונמנר לפנינו כל אותם הדברים החסרים - כלים כלליים שונים לעריכת השולחנות, סכום אסטטי יוחר, ארון מסודר שאפשר גם לנעלו, כדי לשמור את הדברים הנשארים מן הארוחה (חוץ כדי כך מצביעה רבקה על סימנים ברורים לנוכחות עכברים במקום); את השולחנות יש לצפות בחומר פלסטי חדש כדי שאפשר יהיה לנקותם ועוד ועוד.

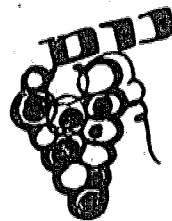
רבקה, כמובן מקוה שלקראת הקיץ יימסר לחדר האוכל גם מקרר. כשהכל יצוייד ויתוקן תחפנה היא, לדבריה, לדאוג לדברים קטנים אחרים, שיש בהם מעין הנחה לעובדי השדה בעונת הקיץ. נקווה שלא תנחל בענין זה אכז-בה ויחד עם כל עובדי השדה אנו מברכים אותה על רצונה הטוב.

בשעה שחיכינו לאוסו כדי לחזור הביתה חספנו שיחות קצרות עם הנוכרים ועם החיילים. מסתבר שאין לאף אחד מהם טענות או בקורת. אדרבה, נערה מהולנד מביעה את רצונה להשאר כאן ככל האפשר יותר "ודק חבל שהזמן חולף כה מהר".

והחיילים הביעו התלהבותם מרמח הכלכלה "לעומת מה שיש לנו בבסיס...".

מצויידיים בכף בננות ירוקות וזעירות (לפי דעה מומחים הם לעולם לא יבשילן) - מחנת יאיר - חזרנו מלאי חוויות הביתה.

שטחי הכרם הנרחבים נראו דיקים מאדם, כשהגענו בשעות הצהריים לשדה הגפנים המודלות, אלה הז-מורות ואלה שטרם נזרמו, נראו מרחוק כמשטח משחיר על פני הקרקע. שני טרק-טורים זחלו ברעש בין ה-שורות. על אחד מהם - "פורד" 3000 חדש - שצבעו הכחול טרי עדיין ומכריק ישב ג'ורא.

ג'ורא עצר את הטרקטור ובאדיבות קיבל את פנינו, השיב על השאלות, הרחיב את ההסבר על הבעיות השוטפות של הענף ואף הציע לסייר כדי לראות מקרוב את שטחי המסע והעבודות הנעשות בהם עתה.

זמירה - נזמרו עד כה כ-80 ד' ונותרו עוד לזמירה עוד כ-60 ד'. עובדים בזמירה 3 קבועים, 2 בנות מכיחה י"א מגוייסות לשבוע ימים, 2 בנות מן הנוכרים, להן נמסרה מזמירה המסוטה באלפונס ובמוסקט עזרה חשובה להתק-מות בזמירה היתה בעבודתם של כ-25 חיילים מיחידה נח"ל במשך יומיים - רובם בני משקים והעבודה ידועה להם היטב.

ג'ורא - יש לגזום כ-50 ד' תפוחים בהשקעה של 2,5 י"ע לדונם. גוזמים נאווה ואחד מן הנוכרים.

ע'יב'ו'ד'ו'ה'ש'ק'י'ה' - האדמה כבר נתיבשה והוחל בעבודה העיבודים. אם חוץ שבוע-יים לא ירד גשם רציני יתחילו בהשקיה (להוציא ענבים) ובעיקר את שטחי האבוקדו.

כיוון שהגענו לאבוקדו ביקש ג'ורא לתקן טעוה בעלוך הקודם ביחס ליבול. ובכך, לא 26-טון הורדו עד כה כי אם 35 טון. כ-70% מן היבול הלך לייצוא והמחירים היו מצויינים.

כ'ל'י'ס'ה'ד'ש'י'ם' - השנה נרכשו טרקטור ומרסס חדשים, שעלו 17 אלף לירות. בטרקטור זה, כאמור, נהג עתה ג'ורא.

ג'ורא ציין שהמטעים משוועים לכוח אדם. בסוף חודש מרץ יתחילו בני כיחה י"ב, שסיימו את לימודיהם, לעבוד. חמישה חברה מהם מצטר-פים לענף המטעים. אחד משטחי התפוחים לא גוזם כבר זה חמש שנים והשנה זו הפעם הראשונה ביצעו גיזום באגסים.

אגב, האגסים והשזיפים הם עתה במצב של ערב התעוררות ונראה, שהפריחה תהיה חזקה השנה. ג'ורא ביקש להזכיר לחברים שיתכוננו לדילול התפוחים.

בסוף גילגלנו גם שיחה קצרה על השתלמות ולימודים והבנו שגם ג'ורא יצא בזמן מן הזמ-נים להשתלמות ובצדק. חוץ כדי כך גלשנו לנושא של האסיפה האחרונה, אך חדלנו מכך מהר. הרגישות ניכרת עדיין, אך השנו בבירור כי יש רצון לרסן ולמחן את המרירות. ברכנו על כך בלבנו.

לעיריית ואיתן
לרות והונזו
ולכל המשפחה
מזל טוב
להולדת הבן והנכד